

Länsstyrelsen
Kronoberg

Yttrande angående förordning om statligt stöd för energiberedskapsåtgärder

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av yttrande som är daterat den 20 november 2025. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 5580-2025.

Mottagare är Regeringen, Klimat och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se.

Avsändare är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Er beteckning: KN2025/01648

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen tillstyrker i huvudsak förordningens förslag och lämnar förslag på vissa förtydliganden i förordningen.

Vi ser stor potential i att den föreslagna förordningen medger att energiberedskapsåtgärder kan genomföras snabbt och resurseffektivt i samverkan med sektorns aktörer, och att utveckla beredskapsarbetet inom sektorn till en mer samordnad och robust process. Länsstyrelsen efterfrågar emellertid en tydligare beskrivning av sin roll i Energimyndighetens förslag samt hur förslaget stödjer en övergång till hållbara energisystem.

Länsstyrelsen i Kronobergs svar är samordnat med landets övriga länsstyrelser och är i huvudsak gemensamt med vad andra länsstyrelser yttrar om förslaget.

Om konsekvenser för myndigheter

Länsstyrelsen delar den behovsbild som Energimyndigheten beskriver, men vill framföra synpunkter kopplat till stycket om Konsekvenser för kommuner och länsstyrelser.

Det framgår att länsstyrelserna kommer att ha en roll, men det är oklart vad denna roll innebär i praktiken. Det saknas en konkret beskrivning av länsstyrelsens ansvar, uppgifter och förväntade insatser. Detta gör det svårt att bedöma resursbehov, organisering och möjligheten att bidra på ett kvalitativt sätt.

Energimyndigheten anger att åtgärder för ökad energiberedskap ska finansieras och ärendena hanteras genom befintlig struktur och rapporteringsordning. Här ser vi ett behov av förtydligande, särskilt i jämförelse med projektet Robust kommun, där länsstyrelsen har en tydligt definierad roll kopplad till uppföljning enligt Lagen om extraordinära händelser. I det aktuella förslaget handlar det om kommersiella aktörer, vilket innebär att länsstyrelsen idag inte har någon etablerad roll i sammanhanget. Detta är en aspekt som bör analyseras vidare och konkretiseras i förslaget.

Länsstyrelsen har ett geografiskt områdesansvar och bör därför involveras på ett sätt som är ändamålsenligt. Det är viktigt för länsstyrelsen att få kännedom om vilka åtgärder för ökad energiberedskapsförmåga som Energimyndigheten finansierar i respektive län, eftersom dessa påverkar länets samlade förmåga. Samtidigt är det avgörande att denna informationsdelning inte innebär krav på att länsstyrelsen ska agera eller ta ansvar för uppföljning, då vi saknar resurser och organisation för detta.

Länsstyrelsens uppgifter kan med fördel preciseras direkt i förordningen. Det skapar tydlighet och förutsägbarhet i ansvarsfördelningen, och skulle underlätta för såväl oss själva, som näringslivets och de kommunala bolagens förståelse för länsstyrelsens funktion i det här sammanhanget. Exempelvis kan det vara värdefullt att förordningen uttryckligen kräver att Länsstyrelsen informeras när ärenden berör totalförsvarsperspektiv i länet. Detta säkerställer att regional kompetens och samordning tas tillvara tidigt i processen, vilket stärker både beredskap och beslutsunderlag. Ett sådant exempel är vårdlandsstöd till internationella civila aktörer.

Ett alternativ till förordning skulle vara att ange länsstyrelsens roll i föreskrift, vilket då medger att förhållandena snabbt kan uppdateras, vilket ger flexibilitet vid förändrade behov. Det innebär att Energimyndigheten kan justera länsstyrelsens roll utan att gå via regeringen, till skillnad från att ändra i en förordning som är mer tidskrävande och formellt.

Om formerna för nominering och uppföljning

Strukturen för uppföljning är inte beskriven i hemställan. Det är oklart om upplägget ska likna det som gäller för stödet till kommunerna inom Robust kommun, där länsstyrelsen nominerar kommuner och stödjer Energimyndigheten i processen. Om ett liknande upplägg är aktuellt även här, behöver det tydliggöras. Vi ser gärna att länsstyrelsen involveras i nomineringar och i principiella inriktningar för finansiering, men inte i varje enskilt beslut.

Förslaget till förordning blir ett verktyg som sannolikt kommer omfatta en bredd av åtgärder – både stora och små – vilket ytterligare understryker behovet av att länsstyrelsens roll definieras tydligt.

Fortsatt dialog om länsstyrelsens roll i finansieringsprinciper

Vi ser ett värde i att civilområdet och länsstyrelserna involveras i att utveckla principer för finansiering, särskilt för att säkerställa att det geografiska områdesperspektivet beaktas.

Övriga synpunkter

Stöd för inhemsk och förnybar drivmedelsproduktion

I avsnittet konsekvensanalys saknas ett resonemang om hur införandet av denna förordning påverkar Sveriges klimatmål. Förslaget ger möjligheter att stödja grön omställning men kan även leda till att fossila strukturer bibehålls. Det är därför viktigt att stödet utformas så att det bidrar till en ökad självförsörjning av drivmedel och bränslen. Det finns alternativ till fossila drivmedel och bränslen, som HVO100 och biogas, som både ökar landets robusthet för olika kriser och bidrar till en grön omställning.

Förutsägbarhet och kontinuitet

Det statliga stödet bör utformas så att det möjliggör flerårig planering och investeringar, vilket är avgörande för att aktörer inom energisektorn ska kunna bygga robusta och resilienta system.

Flexibilitet vid kris och omställning

Stödet bör vara utformat så att det kan skalas upp vid kriser eller snabba förändringar i omvärlden, samtidigt som det bidrar till långsiktig omställning mot hållbara energisystem.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Arnholm med enhetschef Malin Bendz Hellgren som föredragande. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Louise Jeppsson, klimat- och energisamordnare Ida Andreasson och Per-Anders Persson samt handläggare på försvar- och beredskapsenheten Carina Forslind medverkat.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post kronoberg@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö, eller ring vår växel 010-223 70 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/kronoberg.